

NEDELJA

U SVETU NAFTE I GASA

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJ

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

April 27, 2018 BR.349

WoodMac: Konvencionalni izvori vs američki škrljci i cena buduće nafte

Akcije naftaša suočene sa ključnim testom zarade

Američka nafta opet profitira na OPEC-ovoj strategiji

Profit nije nepoznanica, već kako će Big Oil postupiti sa novcem

Vreme za džepove akcionara?

Shell: Zarada odskočila 67%, ali ostaje disciplina u trošenju

Statoil: Zarada 33% veća, dividenda bez promene

Petrol: Akcionarima čak 40% dobiti

Gasprom rasklapa preostalu opremu i infrastrukturu Južnog toka

Budući čelnik Ine već u ratu sa Zagrebom

Ko je Sandor Fasimon, novi šef Ine?

SADRŽAJ:

NAFTA:

- WoodMac: Konvencionalni izvori vs američki škriljci i cena buduće nafte.....OVDE
- Geopolitika i sve uže tržište nafte guraju cene na gore.....OVDE
- Iranski faktor već aktiviran.....OVDE
- Akcije naftaša suočene sa ključnim testom zarade.....OVDE
- Profit nije nepoznanica, već kako će Big Oil postupiti sa novcem .....OVDE
- Shell: Zarada odskočila 67%, ali ostaje disciplina u trošenju.....OVDE
- Statoil – zarada u 1. kvartalu 33% veća, dividenda bez promene .....OVDE
- Američka nafta opet profitira na OPEC-ovoj strategiji .....OVDE
- Citi: SAD već 2019. najveći svetski izvoznik nafte i derivata.....OVDE
- Ruska vlada ispituje efektivnost poreza na profit u naftnom sektoru.....OVDE
- Gazprom njeft: Arktički projekti zadržavaju planirani rast, uprkos OPEC strategiji.....OVDE
- Azerbejdžan ne želi u OPEC.....OVDE
- Al Falih: Svet ima „kapacitet“ da apsorbuje visoke cene nafte.....OVDE
- Bugarskoj je neophodan zakon o tržištu motornih goriva.....OVDE
- UNKS: Cene sirove nafte BRENT.....OVDE

GAS:

- Gasprom rasklapa preostalu opremu i infrastrukturu Južnog toka.....OVDE
- Naftogaz i Gasprom spremaju novu bitku u Stokholmu.....OVDE
- Gasprom: Možda i Severni tok 3.....OVDE
- „Baba marta“ ispraznila zalihe gasa u EU.....OVDE
- Evropski konzorcijum kupio grčkog gasovodnog operatora.....OVDE

REGION:

- Budući čelnik Ine već u ratu sa Zagrebom.....OVDE
- Ko je Sandor Fasimon, novi šef Ine?.....OVDE
- Petrol: Akcionarima čak 40% dobiti.....OVDE
- UNKS: Cene goriva u regionu .....OVDE
-

Crude Oil Brent Apr 27 2018 0650 GMT - \$74.40 [Livecharts.co.uk](http://livecharts.co.uk)

NAFTA

WoodMac: Konvencionalni izvori vs američki škriljci i cena buduće nafte

LONDON – Analitičari konsultantske kuće Wood Mackenzie izračunali su da će svetu do 2027. godine biti potrebno još 23 miliona barela dnevno (mb/d) dodatne nafte. Ova rupa u snabdevanju rezultat je kumulativnog rasta potrošnje od osam miliona barela na dan, uz istovremeno smanjenje proizvodnje iz postojećih polja, pa WoodMac pokušava da odgovori na pitanje odakle će se pokriti razlika i po koju cenu.

Harry Paton, vođa analitičkom tima najcenjenije naftne konsultantske kuće kaže će značajan deo nove ponude doći kroz poboljšanje randmana postojećih polja i iz novootkrivenih ležišta, ali će gro dodatne proizvodnje (13 mb/d) doneti finansijski još nezaokruženi (pre-FID) veliki konvencionalni projekti i budući izvori u ležištima naftnih škriljaca na jugu SAD.

Prema Edinburškom konsultantu, američka nekonvencionalna ležišta dobijaju ovaj dvoboj, pri čemu bi polja škriljaca u donjim američkim državama trebalo da do 2027. ubace na tržište preko devet mb/d nove nafte.

U svetlu postojeće cene Brenta i prosečne granične (break-even) cene proizvodnje barela za 55 dolara u pre-FID projektima, oni takođe sada deluju svetlije i trebalo bi ukupno da daju do 2027. godine 4,6 mb/d nove nafte.

Najveći rast proizvodnje iz budućih konvencionalnih izvora doneće visoko-kvalitetni rezervoari u Brazilu i Gvajani, sa prilično niskim cenama jedinične proizvodnje. Prosečna break even cena nafte iz tih brazilskih depozita procenjuje se na 48 dolara po barelu, odnosno 40 dolara u Gvajani. Većina ostalih konvencionalnih ležišta je, prema analizi WoodMac-a, neekonomična, sa par izuzetaka u Norveškoj i Senegalu. WoodMac u analizi ukazuje, međutim, na ozbiljan problem budućeg manjka kadrova, zbog neatraktivnosti naftnog sektora izazvanog poslednjim padom cena nafte i činjenice da jedino odseci za naftu i gas u Teksaškim univerzitetima pokazuju dobru popunjenost.

Geopolitika i sve uže tržište nafte guraju cene na gore

NJUJORK, LONDON - Geopolitika i svakim danom tesnije tržište nafte guraju cene na gore, ka novim rekordnim visinama računajući više godina unazad.

Analitičari ukazuju da je Brent sirova nafta odskočila na berzama posle saznanja da se neće menjati strategija ograničenja ponude OPEC+ zemalja, uz čvrst rast potrošnje ove sirovine na globalnom nivou. S druge strane venecuelanska proizvodnja nafte je u samrtnom viru, a nailazi neminovno obnavljanje sankcija SAD Iranu (12. maj), dok pojedinci, poput šefa analitike u konsultantskoj firmi SEB, Bjarnea Schieldropa ne isključuju mogućnost dodatnih sankcija protiv Rusije u sektoru nafte, a ne samo aluminijum.

„Ako OPEC+ ostane privržen rezu verovatno ćemo kasnije 2018. videti barel od 85 dolara, sa daljim smanjenjem zaliha,“ dodaje on. **Yahoo Finance**

Iranski faktor već aktiviran

NJUJORK, LONDON – Cene sirove nafte whipsawed u utorak, pošto je američki predsednik Trump okarakterisao kao „malouman“ nuklearni dogovor zapada sa Iranom, da bi efekat na tržište dopunio i predlog francuskog predsednika Makrona o novom dogovoru koji bi od Teherana zahtevao da blokira sve nuklearne aktivnosti do 2025.

Iranski faktor, koji se smatra jednom od ključnih geopolitičkih nepoznanica i pretnji poremećaju cena nafte,

dopunila je reakcija predsednika Irana Hasana Ruamija, koji je Trampa nazvao „mešetarom“ i upozorio na „ozbiljne posledice“ ako se SAD povuku iz nuklearnog sporazuma velikih sila sa njegovom zemljom.

GORIVO NA ODLOŽENO!

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

powered by: **SBERBANK**

Vraća do 4% računa*

Popusti na benzinskoj stanici

Popusti kod partnera

Besplatna pomoć na putu**

www.sanamanaputu.rs

* Odnosi se na procenat bonus poena koji se ostvaruje za kupovinu G-Drive goriva u nivou Platina.

** Besplatna usluga Asistencije na putu važi prvih godinu dana za sve korisnike koji imaju ugovorenu platnu funkcionalnost na postojećoj kartici.

Vrednost akcija naftaša suočena sa ključnim testom zarade

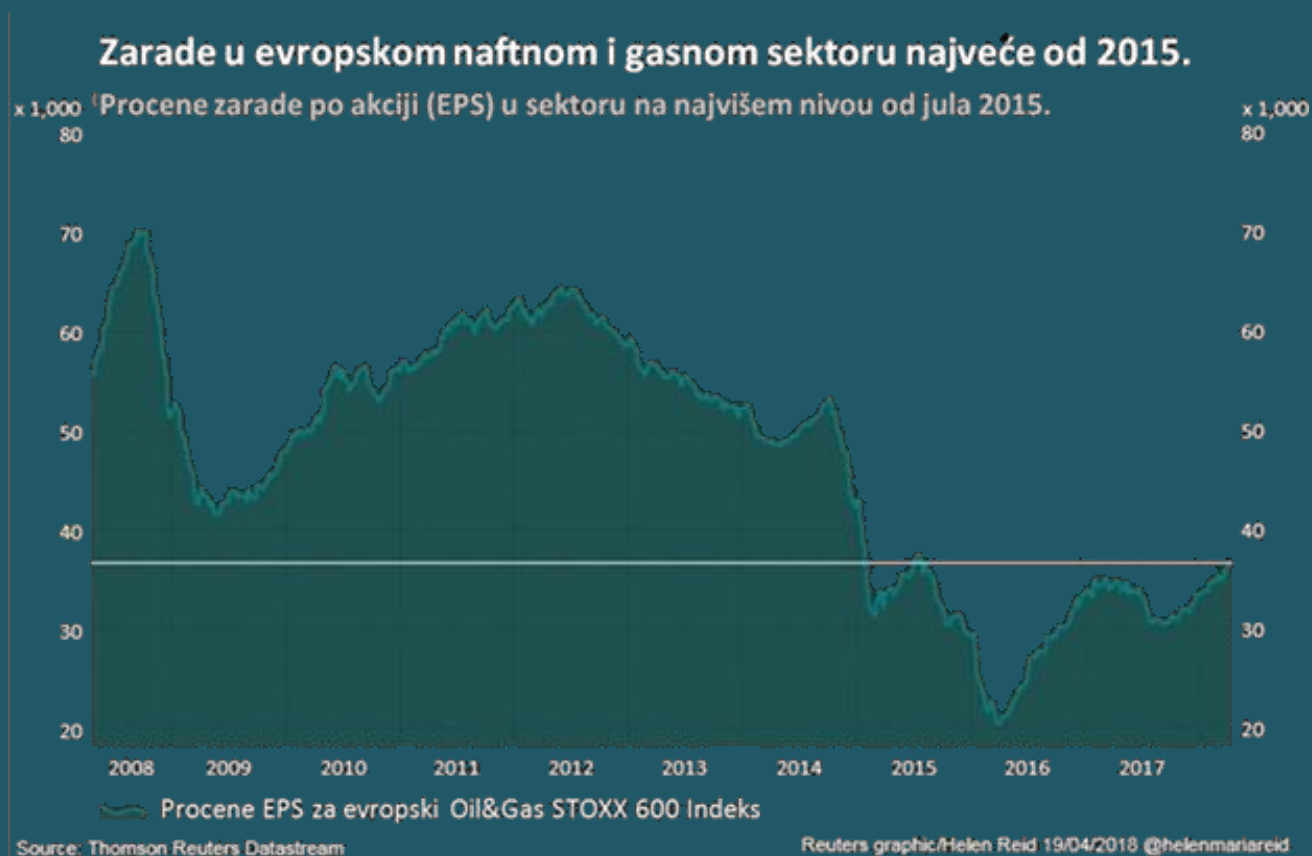
LONDON – Do skora skeptični i nepoverljivi investitori vraćaju se u velike evropske naftne kompanije u nadi da će predstojeći rezultati označiti prekretnicu za vrednosti akcija u tom sektoru koje za sada nisu uspele da održe korak sa rastom cena sirove nafte, piše agencija *Reuters*. Investicioni bankarski gigant Goldman Sachs predviđa da će kvartalni finansijski izveštaji kompanija pokazati najsnažnije slobodne novčane tokove u deceniji za naftni i gasni sektor.

Činjenica da se cene nafte još nisu odrazile u vrednosti akcija ostavlja puno prostora za dobitke. Nafta od početka godine beleži najuspešnije pokazatelje među svim robama na berzi, sa rastom vrednosti Brenta od 11,4% od januara, ali su energetske akcije ostale iza vrednosti same robe. Uz postojeće cene nafte Brent od oko 74 dolara po barelu, vrednost evropskih istraživačkih i proizvodnih naftnih kompanija i dalje je bazirana na dugoročnoj ceni sirove nafte od samo 52 dolara za barel, ukazuju analitičari Barclays-a.

Analitičar Tomas Varga navodi da je korelacija između kretanja cena američke WTI nafte i vrednosti akcija u sektoru pala sa 90% u 2017. godini, na svega 36% od početka ove godine i nagađa da je razlog možda u tome što investitori i dalje sumnjaju da će kompanije efekte skuplje nafte preneti kroz veće dividende u zarade akcionara. Investitori koji su već duže na berzama igrali na oporavak cena nafte, ostaju zatečeni činjenicom da im to nije donelo zarade, iako su se osnove tržišta bezmalo dramatično oporavile.

„Pokušavam i ne uspevam da objasnim zašto su indeksi u naftnom sektoru i dalje tako slabi,“ kaže John Surplice, rukovodilac odeljenja za evropske uloge u investicionoj firmi Invesco Perpetual.

Brokери u bankama JPMorgan, RBC, Goldman Sachs, Morgan Stanley i HSBC redom veruju da će zarade u naftnom sektoru u 1. kvartalu doneti jake tokove slobodnog novca i time veće dividende, procenjujući da najnoviji nivo cena sirove nafte nije epizodnog karaktera.

Profit nije u pitanju, već kako će kompanije postupiti sa novcem

NJUJORK – Bloomberg prenosi bezmalo jednoglasne procene analitičara da će podaci o finansijskom bilansu naftnih majorsa, koje će objaviti u narednim danima, pokazati najveći nivo slobodnih novčanih tokova u 12 godina, ali nema konsenzusa u odgovoru na pitanje – kako kompanije misle da rasporede profit - koliko će ići na nove investicije, a koliko će se odvojiti za akcionare.

Strahovanje od pretrpane ponude nafte u narednih par godina, kombinovane sa projekcijama kretanja tržišta ka vrhu potrošnje (peak oil) na dugi rok, oborila je vrednost akcija tzv. Big Oil kluba, piše Bloomberg. „Istina je da se zarade vraćaju, ali niko ne veruje da je to održiv trend,“ kaže Kevin Holt iz američke investicione kompanije Invesco.

Zbog toga je manja nedoumica kod analitičara koliki će profit objaviti majorsi ovih dana, koliko kakvu će poruku poslati akcionarima. Teško osvojena sloboda manevra sa pozitivnim slobodnim novčanim sredstvima bi trebalo biti cenjena kao nešto što valja sačuvati, a ne izekspluatirati – suprotno od prakse koja se desila poslednji put kada su cene nafte doživele uspon, ukazuju analitičari.

Shell: Zarada odskočila 67%, ali ostaje disciplina u trošenju

LONDON – Royal Dutch Shell je katapultirao u prvom kvartalu ove godine zaradu za 67 odsto iznad one u istom periodu 2017. - na 5,9 milijardi dolara, saopštio je u četvrtak anglo-holandski naftno-gasni gigant. Izvršni direktor Ben van Beurden je rekao da se rezultat pripisuje svakako većim cenama nafte, ali i veoma dobrom poslovanju kompanijinog integrisanog gasnog biznisa.

„Imamo jaku finansijsku mrežu i nećemo menjati disciplinu u raspolaganju kapitalom, a naše projekcije slobodnih novčanih tokova – koji pokrivaju isplate u gotovom dividendi i interesa za ovaj kvartal – su u skladu sa našom namerom da otkupimo akcije sopstvene kompanije u visini najmanje 25 milijardi dolara u periodu od 2018. do 2020. godine,“ rekao je Van Beurden. **CITYA.M.**

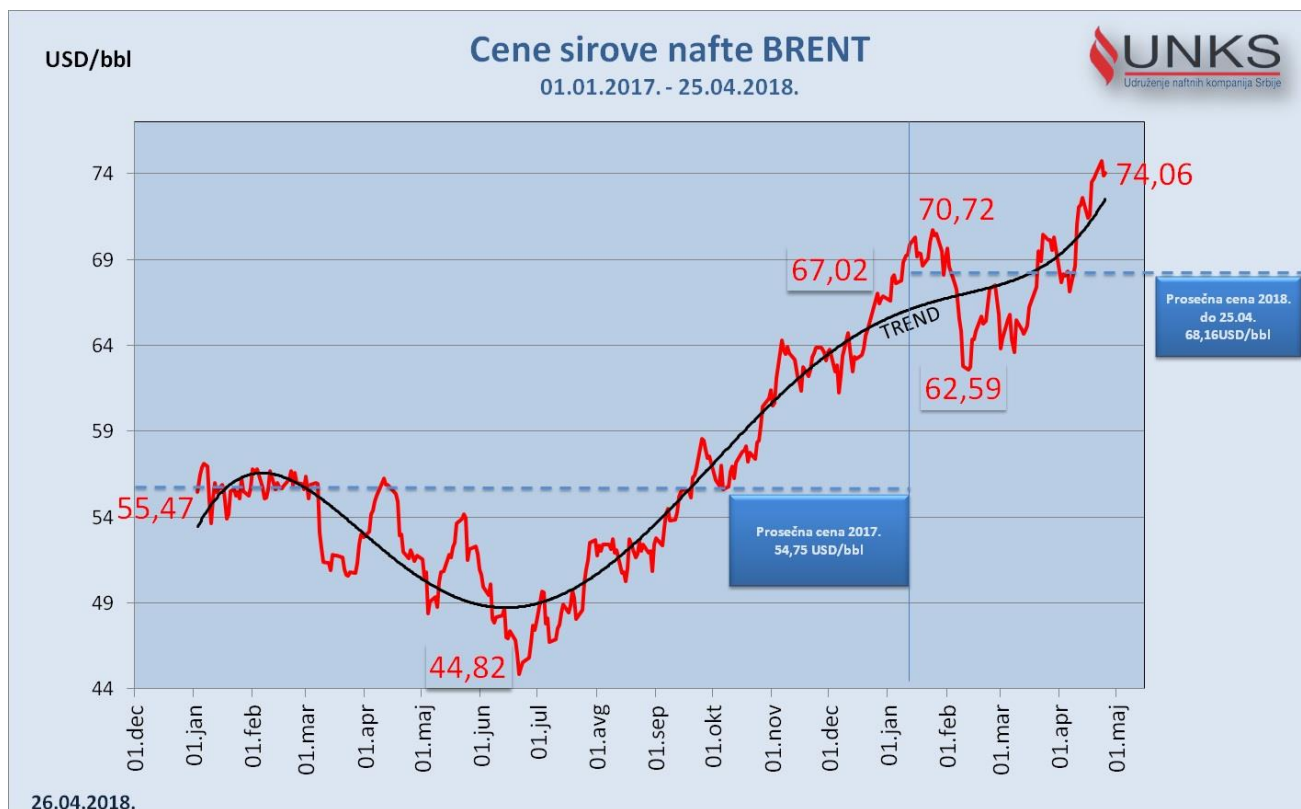
Statoil – zarada u 1. kvartalu 33% veća, dividenda bez promene

OSLO – Statoil je prvi od velikih naftnih kompanija objavio poslovni izveštaj za prvi kvartal i očekivano najveću zaradu u više od tri godine – od 4,4 milijarde dolara. To je čak za trećinu iznad neto zarade norveškog velikana u istom tromesečju lane, od 3,3 milijarde dolara.

Rezultat je ipak nešto ispod procena analitičara (4,56 mlrd \$). Ukupni prihodi su porasli 28%, na 19,8 milijardi dolara, što je opet iznad očekivanja. Odbor direktora kompanije predložio je dividendu za prvi kvartal od 0,23\$ po akciji, nepromenjenju u odnosu na poslednje tromesečje 2017, a za cent iznad dividende iz istog perioda prošle godine. **Seeking Alpha**

Američka nafta opet profitira na OPEC-ovoj strategiji

NUJORK – Američki proizvođači nafte profitiraju, umesto da gube tržište zbog OPEC-ove strategije ograničenja ponude i uvećavaju do rekordnih nivoa izvoz jeftinije WTI nafte na tržište Evrope, piše ove nedelje **Reuters**. Naime, severnomorski Brent je poslednjih dana znatno više odskočio u odnosu na američkog konkurenta na najviši nivo u četiri godine, pa se trgovci sve više opredeljuju za ugovaranje isporuka američke lake nafte, kojoj osim Brenta sve teže mogu da konkurišu u Evropi i ruska, nigerijska i druge vrste sirove nafte, navode trgovci.

Razlika u ceni Brent/WTI je ove godine u proseku od 4,46\$ na račun evropskog konkurenta, što je bezmalo dva puta više od pre godinu dana, prenosi Reuters.

„Američka nafta se svuda nudi,“ citira agencija neimenovanog snabdevača jedne mediteranske rafinerije, koji regularno kupuje rusku i kaspijsku sirovu naftu da bi od nedavno počeo da ugovara američku. „Ona (WTI nafta) stavlja lokalne naftne vrste pod veliki pritisak,“ dodaje on. Prošle godine, Evropa je tek 7% potreba za naftom zadovoljila iz SAD, a do sada ove godine taj odnos je već dostigao 12%. Evropske rafinerije su prošle godine počele da eksperimentišu sa američkom naftom i sada znaju kako da je prerađuju, piše **Bloomberg**

Citi: SAD već 2019. najveći svetski izvoznik nafte i derivata

NUJORK - Citigroup u zapisu objavljenom u sredu ocenjuje da će SAD iduće godine postati najveći svetski izvoznik nafte i naftnih proizvoda. Njihov izvoz porastao je prošle nedelje na rekordnih 8,3 miliona barela na dan (mb/d), pokazuju podaci američke vlade saopšteni u sredu. Prema statistikama **Thomson Reuters**-a ove godine bi proizvodnja američke nafte trebalo da dostigne nivo od 10,7 mb/d, stavlajući se po tome u ravan sa Rusijom i Saudijskom Arabijom.

VAŽNO JE ŠTA NAS POKREĆE

LUKOIL

UVEK U POKRETU

Gazprom njeft: Arktički projekti zadržavaju planirani rast, uprkos OPEC strategiji

LONDON - Sva tri pionirska naftna projekta Gasprom njefta u ruskim vodama Arktika ostaju na pravcu predviđenog proširenja, uprkos činjenici da ruski naftni velikan učestvuje u realizaciji OPEC+ dogovora o smanjenju proizvodnje na račun svojih starijih polja u zapadnom Sibiru, rekao je čelnik sektora za strategiju i inovacije Sergej Vakulenko (na slici).

Gasprom njeft trenutno predvodi naftne projekte na Arktiku, posebno od kako je američki Exxon Mobil odlučio da se povuče iz tog područja zbog sankcija SAD protiv Rusije. Kompanija je blizu ciljane proizvodne mete za 2020. od 100 miliona tona godišnje, sa lane ostvarenim output-om od 89,8 mt (bezmalu 1,8 miliona barela na dan).

Platts prenosi informacije koje je Gasprom njeftov menadžer dao na minuloj prezentaciji u Londonu, rekavši da su tri ključna arktička projekta – Novi Port, Prirazlomnoje (na slici gore) i Mesojaha – u fazi ekspanzije. Napominjući da su dogovori o rezu proizvodnje zemalja OPEC i ne-OPEC bili efektivni po tržište nafte, Vakulenko je ocenio da bi trebalo otvoriti prostor za izmenu kvota utvrđenih krajem 2016., imajući u vidu povećanu potražnju i smanjene zalihe nafte.

Al Falih: Svet ima „kapacitet“ da apsorbuje visoke cene nafte

DŽEDA, MOSKVA - Saudijski ministar energije rekao je prošlog vikenda, neposredno pošto je sirova nafta dostigla najviši nivo od 2014, da svetska ekonomija raspolaže sa „kapacitetom“ da apsorbuje više cene nafte. Halid al Falih je rekao da ga previše ne plaše procene pojedinih analitičara da će sadašnji nivoi cena od iznad 70 dolara srezati rast potrošnje. On je ponovio da smatra da strategiju OPEC i ne-OPEC zemalja ne bi trebalo menjati ni u 2019. godini.

Financial Times, s druge strane, ukazuje da je Al Falihov ruski kolega Aleksandar Novak bio uzdržaniji po ovom pitanju. On je rekao agenciji Tass da Moskva i dalje zadržava mogućnost da odluči da počne sa obnavljanjem proizvodnje nafte i pre kraja ove godine.

Azerbejdžan ne želi u OPEC

BAKU - Azerbejdžan nema planova za pridruživanje Organizaciji zemalja izvoznica nafte (OPEC), izjavio je azerbejdžanski ministar energetike Parviz Šabazov, javlja agencija **TASS**.

Azerbejdžan je zadovoljan dosadašnjom saradnjom s OPEC-om pa pridruživanje 'nije u planu', dodao je on. Reuters je ranije javio da Azerbejdžan i OPEC pregovaraju o produbljivanju saradnje, „uključujući moguće učlanjenje“ zakavkaske države u naftni izvozni kartel.

Azerbejdžan trenutno proizvodi oko 800.000 barela nafte na dan.

Ruska vlada ispituje efektivnost poreza na profit u naftnom sektoru

MOSKVA - Rusko ministarstvo energetike predložilo je proširenje primene pilot projekta za sistem poreza na dobit (NDM) za proizvodnju nafte radi podsticanja većeg nivoa investicija i proizvodnje, na čemu su insistirale ruske kompanije, jer će to, kako tvrde, doprineti povećanju proizvodnje nafte i dati bolji uvid u troškove ekstrakcije. Novi poreski sistem bi trebalo da stupi na snagu od 2019. godine.

Polja koja posluju pod novim sistemom plaćaće 50% poreza na dobit uz istovremeno uživanje značajnih smanjenja tzv. poreza na ekstrakciju mineralnih sirovina (MET). MET se izračunava na osnovu količine proizvedene nafte i gasa i stoga može računati samo na veće troškove kroz specifična izuzeća, sa ciljem da podstakne sistem zasnovan na profitu, prenosi u utorak **Global Data Energy**.

Bugarskoj je neophodan zakon o tržištu motornih goriva

SOFIJA - Bugarskoj je neophodan zakon o tržištu motornih goriva, jer je bez toga nemoguće poslovati u zemlji, rekao je novinarima predsednik Bugarskog udruženja naftne i gasne privrede, Valentin Zlatev. „Mi ćemo insistirati da se formira javno telo da nadgleda sprovođenje zakona,“ dodao je Zlatev i naglasio da trenutno čak 14 različitih zakona reguliše ovo tržište u Bugarskoj. Opaske Zlateva vezane su za zakon usvojen početkom marta u bugarskom parlamentu kojim su zaoštrena pravila trgovanja gorivima u Bugarskoj, primećuje **Focus News**

ADI DIZEL
ADITIVIRANI EVRODIZEL POSLEDNJE GENERACIJE

- MANJA POTROŠNJA
- MAKSIMALNA ZAŠTITA VAŠEG MOTORA
- SNAŽNE PERFORMANSE
- VRHUNSKI ADITIVI NEMAČKOG POREKLA

SUPERIORAN KVALITET

POWERED BY NAFTACHEM

Корпоративна

Одговорност

Транснафта

GAS

Gasprom rasklapa preostalu opremu i infrastrukturu Južnog toka

MOSKVA – Gasprom je saopštio nameru da razmontira svu infrastrukturu i postrojenja sagrađena za gasovod Južni tok, uključujući mernu stanicu Moršanskaja i ukloniti 506 kilometara linearnog segmenta Istočne gasovodne rute (Počinki-Anapa), koji pripada Južnom koridoru.

„Nedovršena izgradnja sekcije linearnog dela Istočnog koridora biće likvidirana radi daljeg korišćenja upotrebljivog materijala i tehnike,“ *saopšteno* je ove nedelje iz Gasproma.

Svojevremeni plan Gasproma bio je da sagradi Južni tok preko Crnog mora do Bugarske, sa kapacitetom od 63 milijarde kubnih metara gasa godišnje, dva puta više od kapaciteta Turskog toka, za koji se Moskva odlučila u maju 2017. i koji takođe do Turske ide ispod Crnog mora. Projekat je zamrznut krajem 2015, kada je Bugarska posle intervencije Evropske unije odlučila da odustane od sporazuma sa Rusijom. Rusko ministarstvo spoljnih poslova je 2017. saopštilo da Moskva nema nameru da oživi taj prekinut projekat.

Međutim, Turskim tokom je za tržište Evrope planirana isporuka svega 15,75 mlrd m³ gasa, jednom od dve cevi koje bi trebalo da budu postavljene tokom 2019. godine. Druga polovina Turskog toka namenjena je za tržište Turske.

„Baba marta“ ispraznila zalihe gasa u EU

BRISSEL – Evropskoj uniji će biti potrebno dodatnih 4,9 milijardi kubika injektiranja prirodnog gasa u skladišta ovog leta kako bi dostigla isti nivo uskladištenja tog energenta kao prošle godine, saopšteno je iz evropskog udruženja operatora prirodnim gasom ENTOSOG. Ovo Telo u svom pregledu za Leto 2018. navodi da su zalihe u skladištima gasa, na kraju zimske sezone, pale na najniži nivo u poslednjih sedam godina, usled neplanirano velike potrošnje posle naleta zime u februaru i martu. ENTOSOG navodi da su skladišni nivoi u Evropskoj uniji sa 1. aprilom bili popunjeni sa tek 17,5% kapaciteta, u poređenju sa 26% na kraju zime 2016/17. *Platts*

Evropski konzorcijum kupio grčkog gasovodnog operatora

ATINA – Evropski konzorcijum u kome su italijanski Snam, španski Enagas i belgijski Fluxys dobili su tender za kupovinu 66 odsto udela u grčkoj transportnoj gasnoj kompaniji DESFA. Cena udela je 535 miliona evra, prenosi portal worldpipelines.com.

Snam-u pripada 60 odsto tog udela, dok ostatak ravnopravno dele španski i belgijski partner. DESFA, pod regulisanim režimom, upravlja transportnom gasovodnom mrežom visokog pritiska u dužini od ukupno oko 1.500 kilometara, kao i regasifikacionim LNG terminalom Revithoussa, zapadno od Atine.

Snam, Enagás i Fluxys su, inače, partneri u projektu Transjadranskog gasovoda, poslednje deonice Južnog gasnog koridora, kojim će se preko Grčke i Albanije, ispod Jadrana, dopreмати kaspiski gas direktno do Evrope, pa će im upravljanje grčkim operaterom omogućiti da, kako navode, narednih godina dograde gasni infrastrukturni sistem te zemlje, „sa posebnim akcentom na njene tranzitne potencijale“.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Naftogaz i Gazprom spremaju novu bitku u Stokholmu

MOSKVA, KIJEV – Gazprom je objavio prošle nedelje da je poslao arbitražnom sudu u Stokholmu dokumenta za prekid ugovora sa ukrajinskim Naftogazom o snabdevanju Ukrajine i tranzitu preko te zemlje prirodnog gasa, ali je iz vrha ruske kompanije istovremeno poručeno da su spremni na nove pregovore vezane za nastavak transporta gasa do evropskih klijenata preko južnog suseda posle 2019. godine. Ukrajinska kompanija je odmah saopštila da ovaj potez nije dovoljan da oslobodi Gasproma odredbi iz ugovora, jer on ne sadrži stavku o jednostranom raskidu pre predvođenog roka u 2019., pa agencije najavljuju novu bitku dva decenijska partnera pred arbitražom u Stokholmu.

Kyiv post piše da Gazprom možda neće imati vremena za još jedno višegodišnje. Prethodni spor oko uslova ugovora iz 2009. godine između Ukrajine i Rusije trajao je četiri godine pre nego što je Stokholmski sud presudio u korist Naftogaza, napominje kijevski dnevnik.

Aleksej Miler, prvi čovek Gasproma je preko svog **Twitter** naloga rekao da je njegova kompanija spremna da nastavi transport gasa preko Ukrajine ako Kijev „opravda isplativost“ tog posla za rusku kompaniju. Miler je pre toga pominjao mogućnost transporta do 15 milijardi kubnih metara gasa, koliko je dovoljno da Gazprom pokrije potrebe suseda Ukrajine, svojih klijenata, dok je iz Kijeva stigao odgovor da „ništa ispod 40 milijardi kubika“ nije isplativo kako bi Ukrajina od tranzitne takse mogla da dogradi i održava svoju magistralnu gasovodnu mrežu.

U dve presude, sud je naredio Gaspromu da isplati Naftogazu 2,56 milijardi dolara kao kompenzaciju za neisporučen tranzitni gas između 2009. i 2017. godine. Naftogaz je, međutim, bio i ostao u obavezi da do isteka ugovora kupi pet milijardi kubnih metara gasa godišnje (po preferencijalnoj ceni koju mu odobrava Gasprom).

Nezadovoljan odlukom suda, Gazprom je 1. marta odbio da obnovi isporuke gasa Ukrajini i zapretio raskidom ugovora što bi ostavilo Ukrajinu bez nekih tri milijarde dolara prihoda od tranzitnih taksi, piše **Reuters**.

Gasprom:

Možda i Severni tok 3

MOSKVA – Gazprom ne isključuje mogućnost gradnje dodatnih gasovoda za snabdevanje njegovih evropskih klijenata, rekao je ove nedelje za Rossiya 24 TV Channel potpredsednik ruske kompanije Aleksandar Medvedev.

„Ukoliko Evropa saopšti svoje potrebe i ako je spremna da potpiše potrebne ugovore, onda ja ne isključujem mogućnost potrebe za novim projektima transporta gasa, na primer Severnog toka 3,“ rekao je Medvedev. „Moguće je da se situacija razvije u tom pravcu,“ dodao je on.

Medvedev je u istom intervjuu rekao je je uveren da će Gazprom već 2020. godine isporučivati Evropi više od 200 milijardi kubnih metara gasa godišnje.

REGION

Budući čelnik Ine već u ratu sa Zagrebom

ZAGREB, BUDIMPEŠTA - Budući (od juna ove godine) prvi čovek hrvatske naftne kompanije INA, Šandor Fasimon je već u prvom intervjuu kao novoimenovani predsednik uprave hrvatske naftne kompanije stavio do znanja da namerava da pretvori rafineriju nafte Sisak u logistički pogon i odmah izazvao tvrdnu reakciju zvaničnog Zagreba.

Izjava Fasimona, data prošle nedelje mađarskom kanalu RTL televizije, razjašnjava nameru MOL-a da reorganizuje rafinerijski sektor Ine (prerada u Rijeci, logistika i druge industrijske namene u Sisku) pre eventualnog početka pregovora o prodaji udela mađarske kompanije u Ini, zbog čega je ministar energetike Hrvatske Tomislav Čorić rekao dan kasnije da su „nedopustivi“ bilo kakvi jednostrani potezi mađarske strane, u svetlu činjenice da je Zagreb angažovao konsultanta za otkup udela Ine od MOL-a. Fasimon je konstatovao da Sisak „jednostavno, ne donosi MOL-u novac, što nameće potrebu transformacije,“ pa se postavljanje jednog od najiskusnijih i visoko rangiranih MOL-ovih menadžera tumači kao rešenost mađarske kompanije da odmah krene u proces reorganizacije Ine, čime će u krajnjoj liniji povećati vrednost kompanije i ako se odluči da je proda.

Na pitanje kako u Zagreb misli da reaguje, Čorić je odgovorio da vlada "ima manevarske prostore kroz zakonski okvir u Hrvatskoj kroz članove uprave i nadzorni odbor Ine."

"Naravno da Ina zahteva nova ulaganja," dodao je on i rekao da je potencijalna alternativa i pronalazak strateških partnera. Ako se odlučimo na otkup, novac neće biti problem", rekao je.

Ko je Sandor Fasimon, novi šef Ine?

ZAGREB - Dobar je pregovarač i diplomat, stručnjak i "stara garda" u naftnoj branši. Tako mađarski izvori opisuju, od juna ove godine, novog čelnika Ine, Sándora Fasimona (na slici dole).

Štaviše, može se čuti da šalju svog najboljeg menadžera, i svog, kako se sami izražavaju – "dealmakera". Upravo je on bio zadužen za prodaju MOL-ovog gasnog veleprodajnog poslovanja nemačkom E.On-u. U Zagreb dolazi u ključnom trenutku: Nekoliko dana pošto je hrvatska Vlada odabrala finansijskog savetnika u misiji vraćanja Ine u svoje okrilje Ine, piše *Jutarnji list*.

Fasimon je, pored ostalog, u MOL-u svojevremeno rukovodio nabavkom sirove nafte, vodio je trgovanje mineralnim sirovinama, gasno poslovanje, da bi 2006. preuzeo mesto generalnog direktora ruske filijale MOL-a. Hrvatski večernjak ukazuje da je Áldott pre osam godina stigao na kormilo hrvatske naftne kompanije kada je ona bila pred stečajem, dok Fasimon dolazi kada je pred prodajom.

„Sviđalo se nekima kako izgleda Ina danas ili ne, Áldott je zadane ciljeve ispunio. Čak je, navodno, bio i za ostanak MOL-a u Ini pa mu se zamjeralo da premalo zastupa mađarske interese,“ konstatuje *Jutarnji*.

Petrol: Akcionarima čak 40% dobiti

LJUBLJANA - Dobit slovenačke energetske firme Petrol je na kraju 2017. godine iznosila 81 milion evra, a na skupštini akcionara u četvrtak je odlučeno da čak 40% tog iznosa, odnosno sva dobit iz bilansa koji je krajem prošle godine iznosio 33 miliona evra, bude isplaćeno kroz dividende. Dividenda iznosi 16 evra bruto po akciji, dva evra više nego lani, a isplatiće se u avgustu.

Petrol je prošle godine na 495 svojih servisa u jugoistočnoj Evropi prodao 3,4 miliona tona proizvoda od nafte, pet posto više nego 2016. Kompanija se, inače, sve više širi na područja poslovanja koje ne čine njegovu osnovnu delatnost, a ponajviše u sektor finansija, objavilo je ljubljansko *Delo*.

Tražite put do uspešnog poslovnog modela?
Pozovite nas 011/33 00 910

www.pks.rs

NOVA KOMORA. NOVE USLUGE. ZA SMART BIZNIS

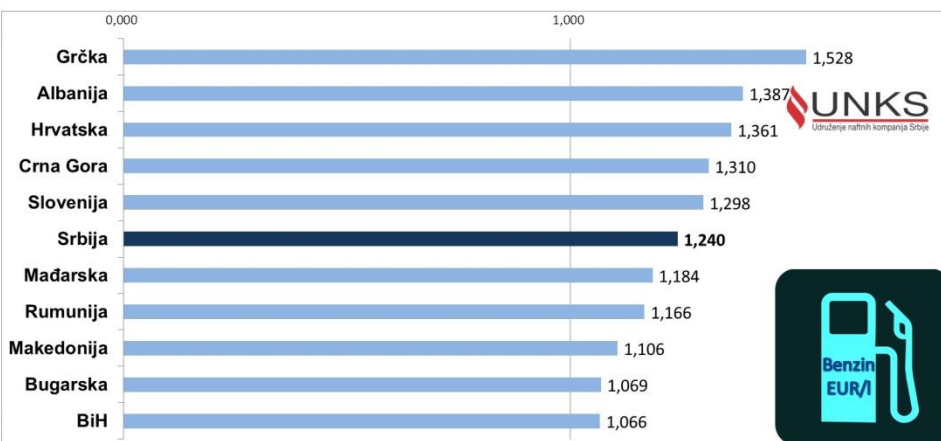
PRIVREDNA KOMORA SRBIJE
1857

- Pomoć pri pokretanju biznisa
- Informacije o porezima
- Izrada biznis planova
- Pravna pomoć i ljudski resursi
- Pomoć prilikom izvoza
- Podrška u traženju poslovnih partnera
- Informacije o carinskim propisima
- Pomoć oko projekata za EU
- Istraživanje stranih tržišta

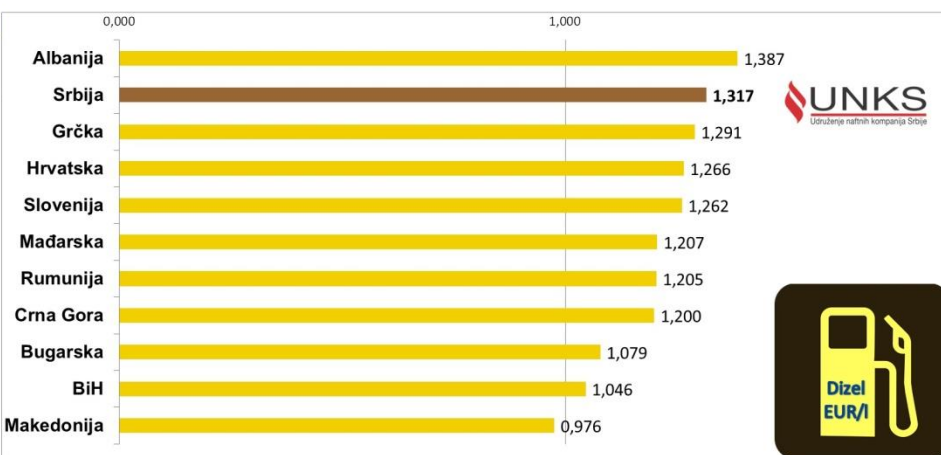

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 25.04.2018. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

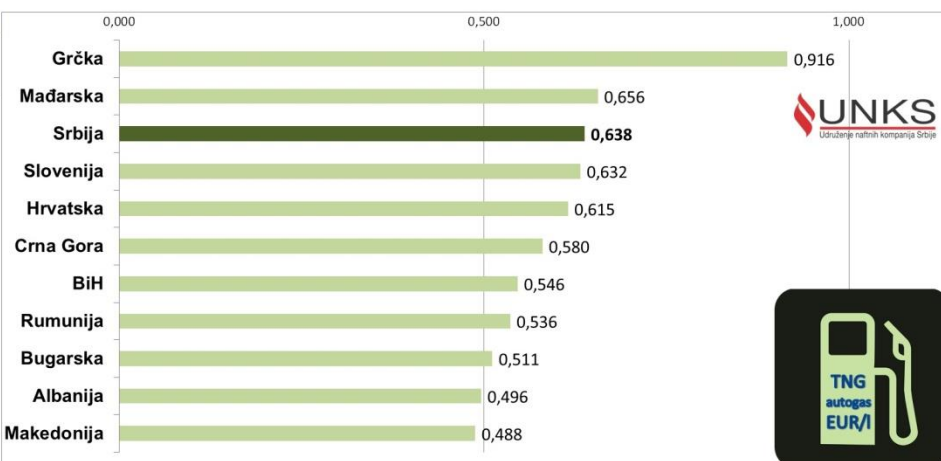
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,528	22,55%
Albanija	1,387	11,23%
Hrvatska	1,361	9,14%
Crna Gora	1,310	5,07%
Slovenija	1,298	4,11%
Srbija	1,240	-0,53%
Mađarska	1,184	-5,03%
Rumunija	1,166	-6,46%
Makedonija	1,106	-11,31%
Bugarska	1,069	-14,29%
BiH	1,066	-14,47%
Prosečna cena u regionu	1,247	

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,387	15,27%
Srbija	1,317	9,44%
Grčka	1,291	7,30%
Hrvatska	1,266	5,23%
Slovenija	1,262	4,89%
Mađarska	1,207	0,30%
Rumunija	1,205	0,15%
Crna Gora	1,200	-0,26%
Bugarska	1,079	-10,33%
BiH	1,046	-13,07%
Makedonija	0,976	-18,91%
Prosečna cena u regionu	1,203	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,916	52,37%
Mađarska	0,656	9,09%
Srbija	0,638	6,04%
Slovenija	0,632	5,13%
Hrvatska	0,615	2,29%
Crna Gora	0,580	-3,52%
BiH	0,546	-9,19%
Rumunija	0,536	-10,88%
Bugarska	0,511	-14,95%
Albanija	0,496	-17,52%
Makedonija	0,488	-18,85%
Prosečna cena u regionu	0,601	

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave